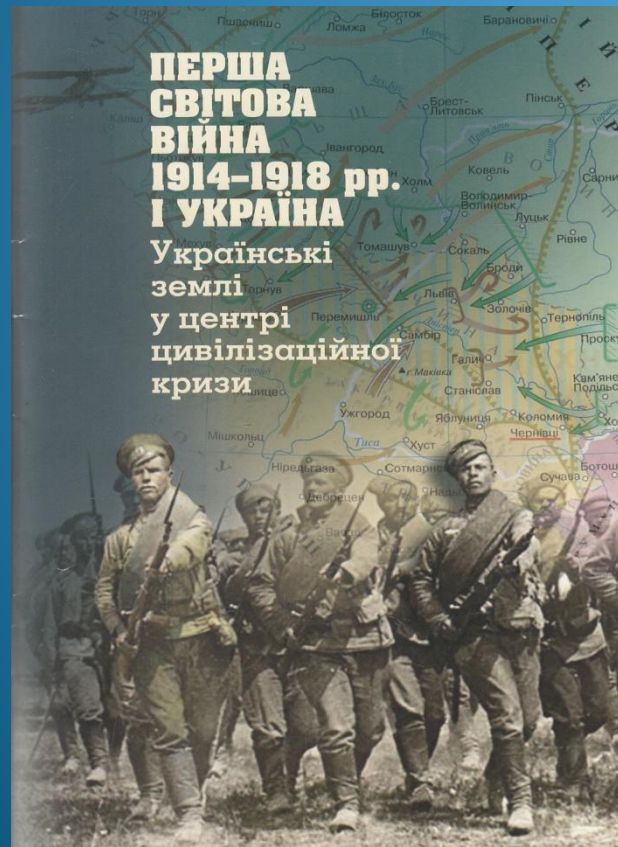

Життя на фронті і в тилу

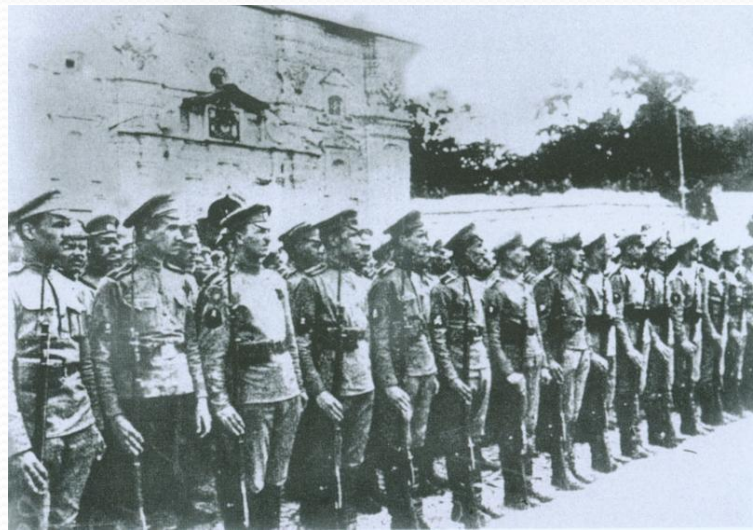

- Світова війна велася між Троїстим, згодом Четверним союзом (Німеччина, Австро-Угорщина, Туреччина, Болгарія) і Антантою (Росія, Англія, Франція).
- У ході війни до Антанти приєдналися Італія, Румунія, США. Для всіх сторін війна мала загарбницький, несправедливий характер.

Перша світова війна

- Характеризуючи становище України під час війни, необхідно виділити такі обставини:
- - Західна і Наддніпрянська Україна опинилися по різні боки фронтів, оскільки Росія і Австро-Угорщина належали до протилежних блоків. Українці, мобілізовані в армії цих країн, вимушені були битися один проти одного. У російській армії нараховувалося 3,5 млн. українців, в австрійській - 250 тис.
- - Війна розколола українські політичні сили і цим ослабила український рух.

- У ставленні до війни українські партії зайняли різні позиції.
- Партії Західної України активно підтримували уряд Австро-Угорщини і Німеччини у війні з Росією, сподіваючись, що у разі поразки Росії держави-переможці допоможуть українцям створити самостійну державу.
- Уже в перший день війни - 1 серпня 1914 р. - вони об'єдналися в Головну Українську Раду (ГУР) з метою мобілізувати сили українців для війни з Росією. На заклик ГУР 6 серпня 1914 р. із добровольців - молодих вихованців організацій "Сокіл", "Січ", "Пласт" - був сформований легіон Українських Січових Стрільців чисельністю 2,5 тис. осіб. Полк УСС було визнано найстійкішим в австрійській армії. Після війни він брав активну участь в українській національно-демократичній революції 1917-1920 рр.

Лідери Головної Української ради (ГУР)

- Партії Наддніпрянської України поставилися до війни неоднозначно:
- - більшість українських партій, у т.ч. частина УСДРП на чолі з С. Петлюрою, керівництво ТУП підтримали Росію у війні;
- - частина ТУП (його Київська рада) пропонувала українцям дотримуватися у війні нейтралітету;
- - частина УСДРП на чолі з В.Винниченком засудила війну і виступила за поразку Росії;
- - найбільш вороже налаштовані щодо Росії соціалісти (УСДРП, "Спілка") емігрували до Західної України і створили у Львові 4 серпня 1914 р. Союз Визволення України - СВУ. Серед них - В. Дорошенко, Д.Донцов, М.Меленевський, М.Залізник, А.Жук. Своєю метою СВУ проголосив утворення самостійної української держави і для її досягнення вирішила співробітничати з Німеччиною та Австрією проти Росії.

- Уроки війни значна частина України перетворилася на райони запеклих бойових дій (Галичина, Закарпаття, Буковина, Поділля, Волинь). Територія кілька разів переходила із рук у руки. Це призвело до значних жертв серед мирного населення, занепаду промисловості, сільського господарства, зубожіння народу. Протягом 1914 -1916 рр. в Україні закрилося більше 1400 підприємств, посівні площі зменшилися на 1,9 млн. десятин.
- - Держави, в інтересах яких проливали свою кров українці, мали агресивні плани щодо України, ігнорували українські національні інтереси, прагнули використати воєнне становище, щоб назавжди покінчити з національно-визвольним рухом українців.

- Плани сторін щодо України
- Австро-Угорщина мала намір приєднати до своїх володінь Волинь і Поділля.
- Німеччина прагнула створити у ході війни Пангерманський союз, включивши до нього і Україну.
- Росія планувала приєднати до імперії Західну Україну.

- Політика сторін щодо України
- Росія, окупувавши в 1914-1915 рр. Західну Україну, утворила тут нове генерал-губернаторство на чолі з реакціонером Г. Бобринським, за наказом якого було закрито всі українські школи, культурні установи, періодичні видання. Особливих переслідувань зазнала греко-католицька церква. її митрополита А. Шептицького було депортовано до Суздаля.
- Австро-Угорщина, повернувшись у травні-червні 1915 р. в Західну Україну, звинуватила українців у своїх поразках і розгорнула проти них репресії.
- Уряди Росії та Австрії, залежно від того, кому належала влада, здійснювали масові репресії проти українства.
- Таким чином, Перша світова війна стала для українців справжньою національною трагедією. Єдиним позитивним для України наслідком війни було те, що війна виснажила обидві імперії і прискорила їхній крах.

